

CULTUURRAAD

VOOR DE

NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

BUITENGEWONE ZITTING 1979

5 JUNI 1979

BEGROTING

van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979

SECTOR NEDERLANDSE CULTUUR

Artikelen die tot de bevoegdheid van de Commissie
voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport behoren (*)

VERSLAG

namens de Commissie voor jeugdbeleid, permanente vorming en sport door mevrouw G. DIELENS aan de Commissie voor de begroting uitgebracht

(*) Uitgaven voor het Kunstonderwijs, art. 11, voor de vormingscentra, voor de Jeugdvorming, voor de Volksontwikkeling en Samenlevingsopbouw, voor de Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens.

I.e. de hoofdstukken 1, II, III, V en VL

Samenstelling van de Commissie :

Voorzitter : N.

Vaste Zeden : de heren P. Breyne, Constant De Clercq, mevrouw G. Dielens, de heren M. Olivier, R. Peeters, André Rutten, mevrouw M. Smet, mejuffrouw C. Smitt, de heren J. Vangeel, A. Vanhaverbeke, R. Vannieuwenhuyze, R. Windels ;

de heer Hugo Adriaensens, mevrouw J. Adriaensens, de heren L. Hancké, W. Seeuws, W. Vemimmen ;

de heren M. De Coster, I. Van Belle, O. Van Den Broeck, F. Verberckmoes ;

de heer V. Anciaux, C. Van Elsen.

Plaatsvervangers : mevrouw J. De Loore-Raeymaekers, de heer A. Diegenant, L. Lenaerts, mevrouw N. Staels-Dompas, de heren J. Van Canneyt, E. Van Keirsbilck ;

de heren E. Baldewijns, I. Egelmeeers, F. Houben ;

de heren E. Cuvelier, L. Van De Velde ;

de heer J. Caudron.

Zie :

4-I (B.Z. 1979):

— Nr. 1: Ontwerp van decreet en bijlagen

7 (B.Z. 1979):

— Nr. 3: Verslag van het Rekenhof

DAMES EN HEREN,

Uw Commissie heeft tijdens haar vergadering dd. 22 mei 1979 de diverse artikelen van de begroting van de Culturele Zaken van de Nederlandse Cultuurgemeenschap voor het begrotingsjaar 1979, Sector Nederlandse Cultuur, uitgebreid besproken. Elk deelaspect van deze begrotingssector werd door de Commissie aan een bondig, doch nauwgezet onderzoek onderworpen. Dit gaf aanleiding tot een vruchtbare gedachtenwisseling en menige verhelderende ministeriële commentaar. De discussie was gebaseerd op het stuk „Functionele begroting”, blz. 8-9 en 11-18.

A. Hoofdstuk 1: Kunstonderwijs, art. 11

Voorafgaand wenst een lid nadere uitleg betreffende het Mechels Stadspoppentheater (**Econ.** Class). 44.06). De Minister weet dat hier **financiële** moeilijkheden schuilen en wijst erop dat voor het eerst een afzonderlijke toelage (200 000 F) werd ingelast.

Een andere algemene opmerking betreft de moeilijke situatie van het kunstonderwijs in het algemeen. In het bijzonder betreurt het lid dat hieromtrent nog geen grondig gesprek heeft plaatsgehad, zoals vorig jaar aan de Commissie werd toegezegd. Volgens de Minister werd het kunstonderwijs zojuist besproken in een andere Commissie. Verschillende middelen werden overwogen om de bestaande moeilijkheden in het kunstonderwijs op te vangen. Eén van de beste middelen om de enorme behoeften ter zake op te vangen is, volgens de Minister, het groepsonderwijs. Voorts werd een versoepeling voorzien van de kumuleregeling in dit onderwijstype, daar het anders totaal onmogelijk was een redelijk aantal functies te voorzien. Tegen dergelijke versoepeling dienden een aantal weerstanden overwonnen te worden, doch de algemene toestand is thans verbeterd. Bovendien wordt in het klassieke onderwijs niet genoeg kunstonderricht verschaft, zodat belangstellenden automatisch in een parallel circuit verzeild raken.

Een lid meent dat het nochtans noodzakelijk blijft een bijzondere vergadering te wijden aan de globale problematiek ter zake b.v. in het kader van een gezamenlijke vergadering van de Commissie onderwijs en de Commissie van jeugdbeleid, permanente vorming en 'sport van de Raad. De Minister is het met zijn voorstel eens.

Een volgend lid stelt vast dat in het totale pakket der voorzieningen weinig is terug te vinden inzake de „Derde Leeftijd”. De Minister verwijst naar de verspreiding der kredieten over diverse posten. Dit kan deze zgn. lacune gedeeltelijk verklaren. Specifiek werd in deze materie voorzien in de „+ 3-pas”. Bovendien bevat het krediet voor het decreet betreffende vormingswerk in verenigingsverband 2,3 miljoen F voor bejaardenverenigingen. Met deze twee algemene opmerkingen wordt de bespreking van dit gedeelte afgesloten.

B. Hoofdstuk II : Vormingscentra

Op de algemene vraag van een lid betreffende de vormingscentra die ook in Europees verband actief zijn, stelt de Minister vooreerst dat de kredieten voor dergelijke instellingen over verscheidene andere sectoren zijn verspreid.

Na een tussenkomst van een lid betreffen het resp. **subsidieën** van de middenstandsopleiding in het vrij- en officieel onderwijsnet, merkt de Minister op dat het Rijk

principeel zichzelf niet kan betoelagen. Betreffende de post „allerhande subsidies aan het Rijkspersoneel” (**Econ.** class. 31 11.04) gaat het om een andere formulering dan wat het lid bedoelde.

Een lid wil weten wat i.v.m. de bestrijding van het analfabetisme wordt voorzien. De Minister verklaart dat een aantal acties in dit verband haar welbekend zijn, maar deze zich op diverse vlakken situeren o.m. en vooral in het kader van het buurtwerk, en het Belgisch Leger.

Een lid betreurt dat er te weinig coördinatie bestaat op het vlak der sportcentra. Sommige gemeentelijke initiatieven worden genomen in gebieden waar reeds behoorlijke rijks-sportcentra zijn gevestigd en/of omgekeerd. Op deze wijze ontstaat er in sommige gebieden een teveel aan sportinfrastructuur.

De Minister stelt dat steeds, in de mate van het mogelijke, rekening wordt gehouden met een typeplan. Het is echter onmogelijk gemeentelijke initiatieven te beletten. Op het vlak van de coördinatie wordt een reële inspanning geleverd. Rijksscholen, vrije scholen, en gemeentescholen hebben in een gemeenschappelijke commissie er toe besloten samen te werken in instellingen, die niet aan de school verbonden zijn.

Een ander lid citeert een concreet voorbeeld van gebrek aan coördinatie. Zo werd te Mechelen begonnen met een nieuw gemeentelijk sportcomplex mét Olympisch zwembad, terwijl Hofstade vlakbij is gelegen.

De Minister wijst er bij deze opmerking op dat de stad Mechelen de mening was toegedaan dat een tweede sportcomplex noodzakelijk was. Bovendien, aldus de Minister, is er heel wat verbetering opgetreden in deze toestanden sinds de fusies der gemeenten. Bovendien poogt men de initiatiefnemers steeds te overtuigen dat kleinschaligheid aan te raden valt.

Een lid denkt dat in bepaalde gevallen echter de subsidie-normen oorzaak zijn van verruiming van de geplande sport-hal. Een ander lid voegt hier het concrete voorbeeld van Dendermonde aan toe, waar de opgelegde uitbreiding van de geplande sporthal zelfs aanleiding gaf toe heel wat kosten.

De Minister herinnert eraan dat de normen de correspondentie in plan en bevolkingsbehoeften beogen. Tevens wordt bij elke subsidieaanvraag een ruim opgevat onderzoek ingesteld om de juistheid van de algemene normen te toetsen, en de financiële draagkracht van de initiatiefnemers te meten.

C. Hoofdstuk III : Jeugdvorming

Dit hoofdstuk geeft geen aanleiding tot opmerkingen of vragen, zodat onmiddellijk kan worden overgegaan tot de bespreking van het volgende hoofdstuk.

D. Hoofdstuk V : Volksontwikkeling en Samenlevingsopbouw

Een lid wenst meer uitleg betreffende de „toelage aan de Nationale Maatschappij voor Dierkunde” (**Econ.** class. S. 32 33.04).

De Minister legt uit dat het hier gaat om een initiatief dat reeds onder de vorige Regering werd genomen om te verhelpen aan de financiële moeilijkheden van de Ant-

werpse dierentuin. Tegelijk werd een controle op de begroting van deze instelling ingevoerd. Ook de **departementen** van Nationale Opvoeding, Landbouw en Toerisme *zijn bij* deze hulpactie betrokken.

Een lid wil ook weten waarom een toelage werd voorzien onder S 32 33.05 (econ. class.) „nationale en regionale organisaties voor amateuristische kunstbejegening”.

Vooreerst dient het woord „kunstbejegening” vervangen door het woord „kunstbeoefening” aldus de Minister. Het ontwerp-decreet betreffende de amateuristische **kunstbeoefening** wacht reeds geruime tijd op behandeling. **De langdurige** regeringscrisis heeft dit opnieuw vertraagd. Dit de creet behoort trouwens tot het bekend „klaverblad van vier”, dat zo spoedig mogelijk moet voltooid worden.

De verenigingen voor amateuristische kunstbeoefening worden nu reeds gesubsidieerd onder begrotingspost econ. class. 32 33.06, „subsidies aan verenigingen en instellingen”.

Een volgend lid vraagt wat „bijzondere” culturele manifestaties zijn, vermits onder post S. 32 33.06, punt 3 „uitzonderingssubsidies voor bijzondere culturele manifestaties” worden voorzien.

De Minister verwijst hierbij naar een koninklijk besluit van 1969. Daarin wordt omschreven wat „bijzondere” culturele manifestaties zijn. Het gaat daarbij steeds om culturele manifestaties die boven het lokale uitstijgen. Bij nationale manifestaties wordt voor 30 % gesubsidieerd, bij provinciale voor 20 %, terwijl lokale niet worden gesubsidieerd.

Bij punt 4 van dezelfde post vraagt een ander lid nadere uitleg over „cultureel werk voor gehandicapten”. De Minister wijst er vooreerst op dat deze subsidies met twee miljoen frank werden verhoogd. Voordien werd wel de optie genomen het cultureel werk voor gehandicapten helemaal te integreren in de globale culturele begroting, doch om juridische redenen is dit vooralsnog niet mogelijk.

Een lid vraagt of het mogelijk is de „subsidie aan het Algemeen Cultureel Comité van de Voerstreek v.z.w.” (Econ. Class. S 32 3 3.26) hier te voorzien. De Minister antwoordt bevestigend. Het gaat hier **immers om** een begrotingspost die hier traditioneel thuishoort.

Men dekt met deze subsidie de werkingskosten van een bestaande v.z.w. Men zou dergelijke initiatieven kunnen uitbreiden in het kader van gemeentelijke culturele raden in soortgelijke culturele situaties. Deze raden moeten dan **beantwoorden** aan de normen vastgesteld in het desbetreffende decreet. Specifieke taalcursussen worden vooral door vreemdelingen gevraagd, aldus antwoordt de Minister op de vraag van een lid in dit verband. De uitgaven daarvoor worden opgevangen door de „subsidies voor experimenteel vormingswerk” (Econ. Class. S 32 33.16).

Een lid wijst tenslotte op het beklag der instellingen voor vormingswerk i.v.m. hun **financiële** nood. De instellingen rekenden’ in feite op twee soorten subsidiëring : én volgens het oude stelsel i.e. het K.B. van 23 maart 1967 **én** volgens het decreet sociaal-cultureel vormingswerk voor volwassenen in instellingen. Het lid wil meer precies weten wat uitbetaald is en wat zal uitbetaald worden.

De Minister stelt dat het beklag van bedoelde instellingen twee problemen betreft : het stelsel der kredieturen en het laattijdig ontvangen van de subsidies.

De Minister stelt dan wat volgt :

„De laattijdige uitkering van de subsidie aan de instellingen is het gevolg van het laattijdig klaarkomen van het

decreet, of anders gesteld van het vroegtijdig in voege treden ervan. Het decreet werd goedgekeurd door de Cultuuraad op 21.2.1978, ondertekend door het Staatshoofd op 3.3. en is verschenen in het Belgisch Staatsblad op 2.6. Al de uitvoeringsbesluiten kwamen klaar op 15 september en verschenen in het Staatsblad op 17 en 18 november. De procedure kan echt niet vlugger worden afgewerkt. Onder tusschen moesten de dossiers door de instellingen worden klaargemaakt, en door de administratie worden onderzocht. Reeds op 13 november ontvingen wij van de administratie het advies tot erkenning. De erkenning gebeurde op 27 november en het erkenningsbesluit verscheen in het Belgisch Staatsblad op 30 januari 1979.

Intussen werden de voorschotten (4 voorschotten ineens) berekend, werd het besluit ten bedrage van 44 970 100 F getekend en werden deze voorschotten in verrekening gesteld op 19 januari 1979, dit is slechts 11 maanden na de goedkeuring door het decreet van de cultuuraad. Deze voorschotten van bijna 45 miljoen liggen merkkelijk hoger dan de globale **subsidiëring** in 1977 (26 miljoen). De saldi van de subsidiëring voor 1978 zijn momenteel door de administratie berekend, maar tal van afrekeningsdossiers van instellingen werden onvolledig ingestuurd niettegenstaande herhaaldelijk schrijven van het Bestuur.

Het duurde derhalve nog eens vele weken alvorens alle dossiers konden berekend worden.

Artikel 13 van het decreet zegt niettemin dat vóór 1 maart de betalingsbewijzen dienen voorgelegd. Zolang alle dossiers niet in orde zijn kunnen geen saldi worden berekend en in verrekening gesteld, en kunnen ook geen voorschotten voor het nieuwe jaar worden uitgekeerd. De laattijdigheid voor de uitkering van de saldi is derhalve te wijten aan het laattijdig insturen van de vereiste bewijsstukken door tal van instellingen zelf.

Omdat de **subsidiëring** van de instellingen op basis van het decreet (werkjaar 1978) gekoppeld is aan de **subsidiëring** van de instellingen op basis van het K.B. van 24 maart 1967 (werkjaar 1977) was het onvermijdelijk dat de **subsidiëring** voor het werkjaar 1977 een vertraging opliep zowel voor de instellingen als voor de overige organisaties die onder de toepassing vallen van het K.B. van 1967. Deze toestand doet zich echter eenmalig voor en zal vanaf 1979 genormaliseerd zijn.

Het is juist dat deze inhaaloperatie voor '77 slechts voor de helft is gelukt. Maar het globale krediet voor de instellingen bleef gelijk. Een grotere subsidiëring toekennen voor 1977 zou als gevolg gehad hebben dat het decreet minder zou kunnen worden toegepast.

Wat de ontoereikendheid van de kredieten betreft wil ik wijzen op de zeer grote budgettaire inspanningen die wij hebben geleverd voor de instellingen. Op het begrotingsjaar 1977 werd aan de instellingen voor 26 000 000 F subsidies uitgekeerd : op het begrotingsjaar 1978 is voor de instellingen 74 500 000 F voorzien. Het betreft hier weliswaar de toepassing van het K.B. 1967 en van het decreet 1978 samen.

De globale kredieten voor de instellingen vertonen in 1978 t.o.v. 1977 een stijging van bijna 200 %, of bijna een verdrievoudiging van het krediet. De begroting 1978 voorzag enkel voor de toepassing van het decreet 57 900 000 F. Voor 1979 is op de begroting 74 000 000 F ingeschreven. Dit is een stijging van 28 % of een verhoging van 16 000 000 F.

Ik ben ervan overtuigd dat de laattijdigheid van de uitkering der voorschotten en van de saldi in de toekomst zal vermeden worden, vermits het moeilijke eerste toepassingsjaar achter de rug is, maar dit onderstelt tevens dat de erkenningsdossiers volledig en tijdig zijn ingestuurd”.

Met deze verduidelijking van de Minister betreffende de financiële problematiek van de instellingen voor sociaal-cultureel werk voor volwassenen, wordt de bepaling van dit hoofdstuk afgesloten. De commissieleden zijn het erover eens, dat de uitleg van de Minister een veel duidelijker inzicht verschaft in deze problematiek.

Hoofdstuk VI :

Lichamelijke Opvoeding, Sport en Openluchtlevens

Een lid merkt op dat alle begrotingsposten in deze sector sterk verminderden en vraagt meer uitleg hieromtrent.

De Minister verklaart dat dit voortvloeit uit een vermindering van de inkomsten, die vroeger door **weddingsschaps**-organisaties werden verleend. Onderhandelingen over eenzelfde procentuele tussenkomst zijn aan de gang met nieuwe organisaties.

De subsidies voor de aanschaf van sportbenodigdheden (Econ. Class. S. 32 12.34) werden verminderd, terwijl deze voor de aankoop van penningen, medailles en trofeeën (Econ. class. S. 33 12.58) nagenoeg status quo bleven. Beide uitgaven bedragen in vergelijking nagenoeg hetzelfde. Een lid verwondert zich sterk over deze toestand.

De Minister stelt dat de uitgaven voor sportbenodigdheden de aanvulling van bestaande materialen voor rijks-sportcentra betreft, zodat deze uitgaven inderdaad minder hoog liggen dan voordien. De aankoop van medailles echter blijft tamelijk hoog door een vermeerdering van de sportbeoefening mede door de actie „sport +“.

Ook in dit verband en op de vraag van een lid wijst de Minister er nog op dat heel wat wordt gedaan voor de animatie en de democratisering van de sportbeoefening.

Een lid vraagt of de **subsidiëring** van het Belgisch Olympisch Comité in het kader van deze begroting kan geschieden (Econ. Class. S. 32 33.45).

De Minister verklaart dat in 1978 voor het BOC eveneens 1 miljoen frank werd voorzien. Deze som werd echter niet uitbetaald en werd thans opnieuw in de begroting opgenomen voor uitkering, indien het BOC voldoet aan de voorwaarden, bepaald in het decreet van 2 maart 1977 houdende regeling van de erkenning en de **subsidiëring** van de landelijke georganiseerde sportverenigingen.

Een lid stelt dat het BOC graag zou voldoen aan de opgelegde voorwaarden, maar op internationaal vlak gezien, onmogelijk kan overgaan tot een opsplitsing.

De Minister wijst erop dat in de gemeenschappelijke begroting een globale som voor het BOC wordt voorzien voor de huisvesting van deze organisatie.

Met deze vragen en opmerkingen wordt de bespreking van dit gedeelte van de begroting afgesloten evenals het geheel van de begroting, sector Nederlandse Cultuur, dat onder de bevoegdheid van deze Commissie valt.

De Verslaggever,

De wnd. Voorzitter,

G. DIELENS

R. PEETERS